

## PHP nyomkövetők (5. rész)

Sorozatunkban áttekintést adtunk néhány PHP nyomkövetőről, a Gubed/Quanta és a Nusphere::PhpED programokról, és néhány Xdebug-ra épülő fejlesztőkörnyezetről (Komodo, TruStudio). A befejező részben a Java alapú Zend Studio-t és a hozzá tartozó szerveret vesszük szemügyre.

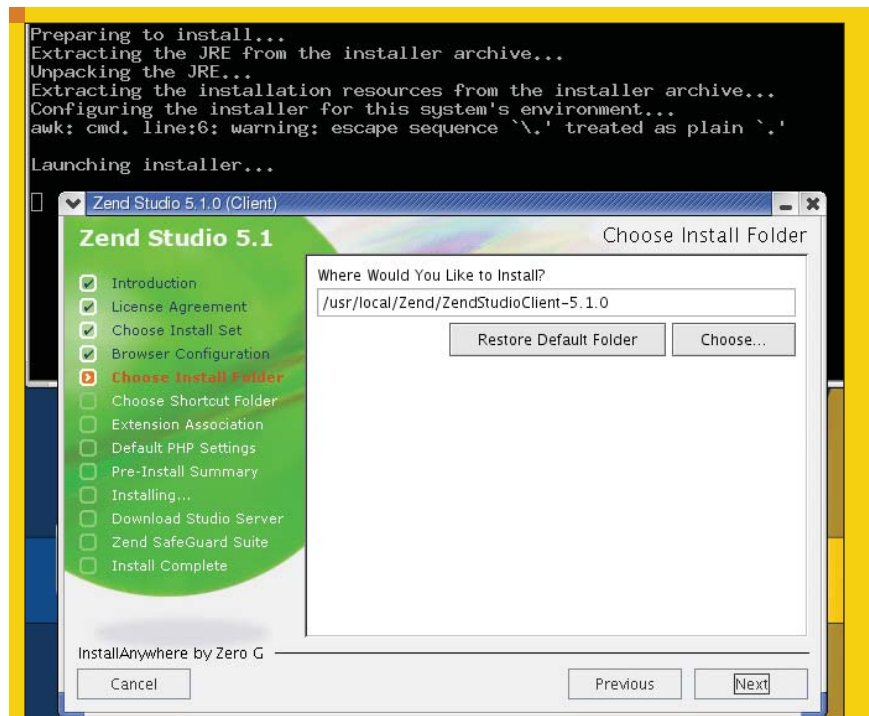
© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

### Mi lehet a Zend diadalmenetének oka?

2006 májusában a *Zend Studio* 5.1-s verziója volt a legfrissebb. Ezt vallja magáról: „*A Zend Studio 5 az egyedüli professzionális fejlesztőkörnyezet (IDE), amely magában foglalja a PHP alkalmazások fejlesztésének minden fázisához szükséges komponenseket. A szerkesztés kiterjedt eszközkészletén túl a nyomkövetésen, elemzésen, optimalizáláson át az adatbázis-elérési eszközökig és tesztelési lehetőségekig a Zend Studio 5 felgyorsítja a fejlesztési lépéseket és leegyszerűsíti az összetett projektek szervezését.*” Önmagában ettől nem kell hanyatt esni egy programrendszer előtt, mert ódákat zeng magáról és a legjobbnak vallja magát, hiszen szinte mindegyik hasonló kategóriájú cég ezt teszi. De mivel a *PHP* értelmező motorja maga is a *Zend* nevéhez kötődik, nem lehet nagyon csodálkozni azon, hogy az általuk kiadott *PHP* nyomkövető kliens és szerver valóban a legjobbak közt van.

### Meggondolások, teendők a telepítés előtt

Először úgy próbáltam meg telepíteni a szerver oldali részt, hogy a *php.ini*-ben nem takarítottam el webszerverhez kapcsolódó *Xdebug* modult. Ez aztán problémát okozott, amin utólag nem is nagyon lehet csodálkozni, hiszen valamiképp mindkét modulgyűjtemény módosítani szeretné a *PHP* belső függvényhívásait, így összeakadtak: *PHP Fatal error: [Zend Optimizer] Zend Optimizer 2.6.1 is*



1. ábra Kezdődik a Zend Studio 5 telepítése

*incompatible with Xdebug 2.0.0beta5.* A [www.zend.com/products/zend\\_studio](http://www.zend.com/products/zend_studio) oldalról a „*Try it now*” hivatkozásról lehet letölteni a kliens-oldali részt, regisztráció után. (A szerveret nem is kell letölteni egyből – ötletes módon a kliens telepítésének egyik lépéseként dönthetünk úgy, hogy azt is letöltjük.)

### A telepítés

A letöltött tarlabdát csomagoljuk ki. Az eredmény egyetlen fájl lesz, melynek eleje héjprogram, hozzá csatoltan pedig bináris adathalmaz kezdődik.

Indítsuk el (1. ábra) egy terminálablakból:

```
./ZendStudio-5_1_0.bin
```

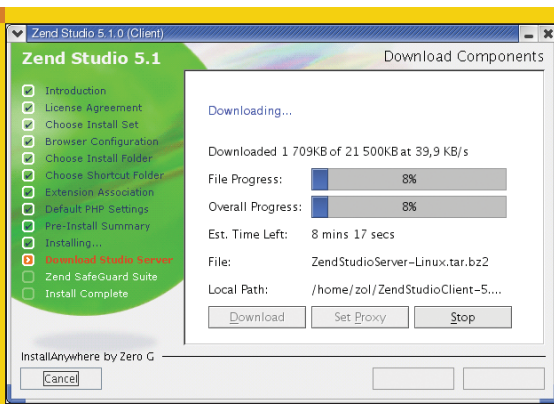
Lépésről lépésre, kulturált módon vezet végig minket a telepítőfelület az egyes fázisokon – láttatni engedi, hogy még mi minden van hátra. Közben informatív ábrák, „hirdetések” kerülnek sorra, amiből többek közt kiderül, hogy oktatási tevékenységet is végez a *Zend* (2. ábra), s hogy újra felhasználható programok gyűjteménye is található honlapjukon (3. ábra).



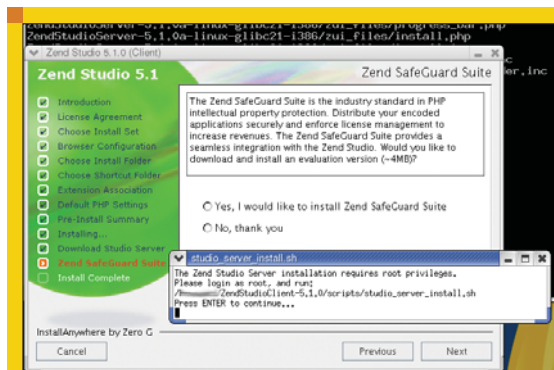
2. ábra A Java futtatókörnyezetet is telepítjük – közben buzdítást kapunk oklevél megszerzésére



3. ábra A PHP kézikönyv oldalak telepítése közben PHP alkalmazások gyűjtőhelye villan fel



4. ábra A Zend Studio Szerver részét is le tudjuk tölteni a kliens telepítése közben



5. ábra A szerver letöltése után értesítést kapunk annak telepítési módjáról, jogosultsági kérdéseiről. A főmenüben pedig dönthetünk, szükségünk van-e a Zend SafeGuard-ra.

A szerver telepítését általában nem ugyanazon a gépen tesszük, mint ahol a kliensét. Mivel a távol gépre általában SSH-n keresztül szoktunk bejelentkezni, kifejezetten előnyös, hogy nem grafikus program próbálja meg felvarázsolni a szükséges .so fájlokat és egyebeket a megfelelő helyekre (merthogy lényegében ebből áll a szerver oldali telepítés). Természetesen némi információ *php.ini*-be illesztésre is szükség van, hogy tudassuk a webszerverrel a változásokat; ezt a telepítőprogram automatikusan elvégzi. Amit csak tud, felismer – amit pedig nem tud, megkérdezi, nagyon intelligens módon. Nálam ilyen sorok kerültek beszúrásra a *php.ini*-be:

```
[Zend]
studio.install_dir=/
valamigyoker/Zend
zend_debugger.expose_remotely=
allowed_hosts
zend_debugger.httpd_uid=48
```

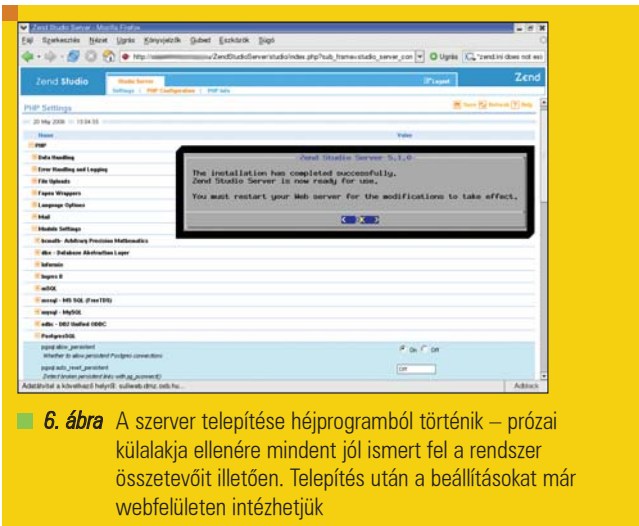
```
zend_gui_password=6bc942ea7279f
27b08b43fd280a9c15e
zend_gui.ini_modifier=/valami
gyoker/Zend/sbin/ini_modifier
zend_debugger.allow_hosts=127.0
.0.1/32
zend_debugger.allow_tunnel=127.
0.0.1/32
zend_debugger.deny_hosts=
zend_extension_manager.optimizer=
/valamigyoker/Zend/lib/
optimizer-2.6.1
zend_optimizer.version=2.6.1
zend_extension_manager.debug_ser
ver=/valamigyoker/Zend/lib/
Debugger-5.1.0
zend_extension_manager.optimizer
_ts=/valamigyoker/Zend/lib/
Optimizer_TS-2.6.1
zend_extension_manager.debug_ser
ver_ts=/valamigyoker/Zend/lib/
Debugger_TS-5.1.0
zend_ini_file=/valamigyoker/Zend/
etc/zend.ini
zend_extension=/valamigyoker/Zend/
```

```
lib/ZendExtensionManager.so
zend_extension_ts=/valamigyoker/
Zend/lib/ZendExtensionManager
_TS.so
```

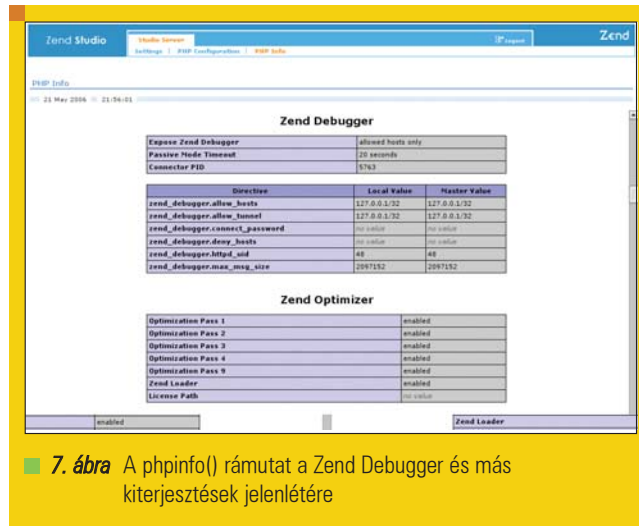
A webszerver újraindítását követően létre kell még hozni az SSH-alagutat, hogy működjenek a fenti beállítások:

```
ssh -R 1000:localhost:1000
login@szerverneve.hu
```

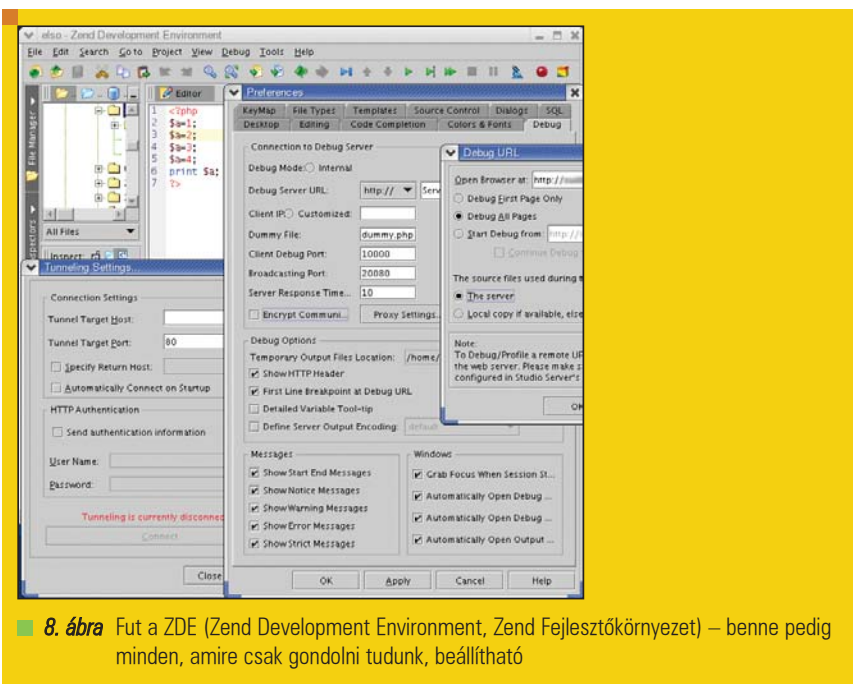
Ezek után már csak a fejlesztőkörnyezet elindítása van hátra. Öröm nézni, mennyi mindenre gondoltak a fejlesztők, hogy megkönnyítsék a PHP-programozók dolgát. Lehet egy gombnyomással ellenőrizni, működik-e a kapcsolat a webszerver nyomkövető kiterjesztésével. A piros golyócskára kattintva a böngészőben kapjuk meg az az oldalt, amin a szerver oldali beállítások megnézhetők és változtathatók (6-7. ábra) Mint sorozatunk előző részeiben kiderült, a nyomkövetési kérést



6. ábra A szerver telepítése héjprogramból történik – prózái külalakja ellenére mindent jól ismert fel a rendszer összetevőit illetően. Telepítés után a beállításokat már webfelületen intézhetjük



7. ábra A phpinfo() rámutat a Zend Debugger és más kiterjesztések jelenlétére



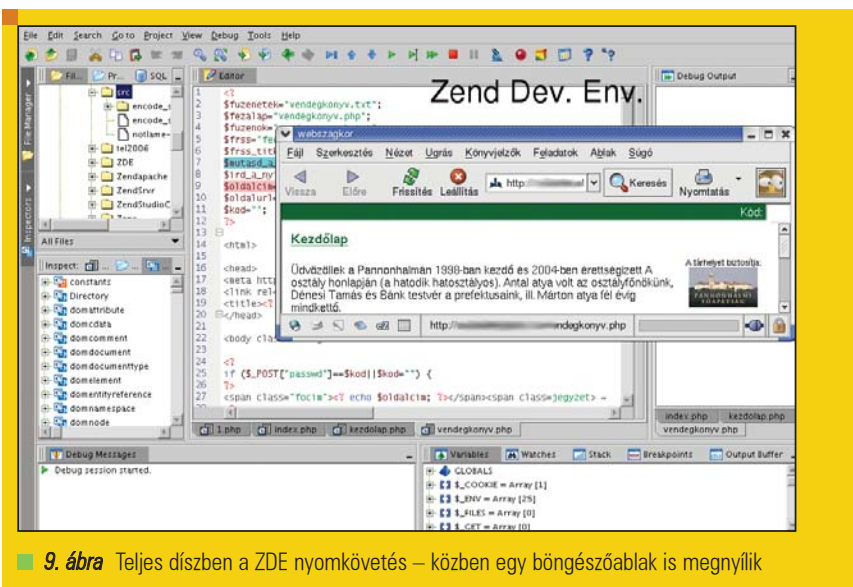
8. ábra Fut a ZDE (Zend Development Environment, Zend Fejlesztőkörnyezet) – benne pedig minden, amire csak gondolni tudunk, beállítható

a webböngészőben átadott URL-ből tudja meg a webszerver. A *Zend Studio* esetében ez így néz ki:

```
https://szerverneve.hu/egyeb_hely
?start_debug=1&debug_port=1000
&use_ssl=1&debug_fastfile=1&
debug_host=valami_ip_cim%2C127
.0.0.1&send_sess_end=1&debug_n
o_cache=1144131487361&start_
profile=1&no_remote=1&original
_url=https://szerverneve.hu/
egyeb_hely
```

Meg kell mondanom, hogy – talán a *java* környezet labilitása miatt – fordult elő olyan helyzet, hogy nyomkövetés közben lefagyott a program, mikor egy bonyolult tömbről kértem volna áttekintést. De az is lehet, hogy csak nem volt elég türelmem kivárni az eredményt.

A program amúgy felkészült még a *SOAP* webszolgáltatás támogatására, *SQL* támogatásra és *CVS*, *Subversion*, *FTP* beépülésre is, így valóban „minden egyben” webfejlesztő eszközknek tekinthető. Ő jelenti a kivételt az alól a szabály alól, hogy ami mindenre jó, az többnyire semmire se jó.



9. ábra Teljes díszben a ZDE nyomkövetés – közben egy böngészőablak is megnyílik



**Szabó Zoltán**  
(szz@freemail.hu)

Négy gyermekével és feleségével Pannonthalmán él. Tíz éve kísérletezik a Linuxszal. Matematikát és informatikát tanít, diákkotthonban keseríti a rábizottak életét. Szívügye a PHP, a PostgreSQL és a Moodle.